

BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM
Építészmérnöki Kar

Előterjesztő neve és beosztása:

Dr. Krähling János
tanszékvezető

Szervezeti egység:

Építészmérnöki Kar

ELŐTERJESZTÉS

a Kari Tanács 2022. június 1-i ülésére

Az előterjesztés címe:

**A Műemlékvédelmi Szakmérnöki Szakirányú Továbbképzési Szak
új tantárgyi rendszerének és mintatantervének jóváhagyása**

Az előterjesztést tárgyalta:

Építészettörténeti és Műemléki Tanszék

Budapest, 2022. május 24.

I.

Az Előterjesztés tartalmi követelményei

A) AZ ELŐTERJESZTÉS SZAKMAI INDOKAI, ELŐZMÉNYEI, SAJÁTOSSÁGAI

A Műemlékvédelmi Szakmérnöki Szakirányú Továbbképzés Szak tantárgystruktúrájának megváltoztatását a képzés új szakfelelőse kezdeményezi.

A szakmai változtatás előkészítéséhez a Kari Tanács 2021. október 27-én jóváhagyta a képzés új szakfelelősének személyét (Vukoszávlyev Zorán PhD).

Az 1976. óta megszakítás nélkül működő Műemlékvédelmi Szakmérnöki tanfolyam 24. ciklusába lépett 2022. évben. A képzés célkitűzése az átalakuló és változó kulturális és jogszabályi környezetben továbbra is változatlan: a műemlékvédelem területén dolgozó szakemberek és a hazai épített örökségünk gondozásában elkötelezettek számára hangsúlyosan elméleti szaktudás átadására törekszünk, de felismerve az aktuális örökségvédelmi témák speciális igényeit, a képzés keretében az elsajátítható elméleti ismeretek mellett a gyakorlati készségek fejlesztését is fontosnak tartjuk.

Nem elsősorban és kizárólagosan az építészeti és műszaki ismeretek elmélyítése a cél, hanem – a műemlékvédelem-örökségvédelem **multidiszciplináris jellegéből** adódóan – a szakterületen dolgozó szakemberek közös munkájának, az együttműködés újabb formáinak erősítését is célul tűztük ki. A szándékot a képzésben közreműködő oktatók köre is tükrözi. Régész, művészettörténész, a történelem segéttudományait művelő bölcsész épp úgy részt vesz a munkában, mint a főbb szakmai gyűjtemények kutatói, az örökségvédelem szervezetének munkatársai, illetve gyakorló műemléki tervezők, kutatók és restaurátorok is.

Műemlékvédelmi szakmai képzésünk átfogó ismereteket nyújt az épített örökségünk méltó rangú megtartása és fenntartása iránt elkötelezett mérnököknek, bölcsészeknek, régészeknek, restaurátoroknak, és a szakterület iránt érdeklődő jogászoknak és közgazdászoknak. Az oktatás keretében elméleti tárgyakon keresztül ismerkednek meg a résztvevők a műemlékvédelem több mint 200 éves történetével, illetve kiemelten a 20. század második felének gyakorlatával. Az örökségvédelem több szakterülete sajátos látásmódjának megismerésén keresztül egy **átfogó szemlélet elsajátítására készít fel a képzés**. Az örökségi értékelem felismerése és pontos azonosításának képessége, a megtartása módszertanának tervezhetősége, valamint az épített örökségelemek teljességére vonatkozó hierarchikus szemléletű kezelésének gyakorlata mind olyan kompetenciák, melyekre a képzés nagy hangsúlyt helyez. E kompetenciák tantermi előadásokon, valamint feltárási és építéshelyszíni gyakorlatokon fejleszthetők.

Oktatóink a hazai örökségvédelem szakterületeinek kiemelkedő személyiségei, kutatói és gyakorlati művelői, így a komplex, rendszerezett ismereteken túl a legaktuálisabb joggyakorlatokkal is megismertetik a képzés résztvevőit. A képzés jellegéből adódóan komplex szemléletet közvetít a teljes magyar építészettörténet, az épületek elválaszthatatlan értékeit alkotó képző- és iparművészeti alkotások, a kert és a tájépítészeti környezet megismerésében,

melynek meghatározó része a művészeti értékek feltárásán túl a restaurátori és a műszaki ismeretek elsajátítása is. Az eltérő képzési háttérrel érkezők számára speciális szakterületi kurzusrészek biztosítják a komplex látásmód elsajátítását. **A műemlékvédelmi szemlélet aktuális tendenciáinak megfelelően a képzés kiemelt területként kezeli a hazai örökségvédelem aktuális tématerületeit – a történeti épületek komplex kezelésén túl a modern építészeti örökségünk megőrzését is.** A képzés által megszerezhető ismeretek és elsajátítható készségek elméleti és gyakorlati háttérrel biztosítanak a történeti rekonstrukciókhoz és a kortárs megközelítésekhez egyaránt.

Különös hangsúlyt szeretnénk helyezni a képzés keretében – az elméleti ismeretek átadásán túl, – a gyakorlati feladatok megoldására és az önképzésre is. A tanfolyam során az előadások látogatása mellett, időben azokkal arányos nagyságrendű gyakorlati feladatok teljesítése a képzés része. A gyakorlati feladatok egy választott szakdolgozati témához és egy történeti épület-helyszínhez kapcsolódnak, az egyes feladatrészek elvégzése ütemszerűen javasolt. A képzés végére egy szakmai portfólio kerül összeállításra az anyagokból. A gyakorlati feladatok elvégzését választott oktató mentori kísérése segíti. A tanfolyamon kívüli szakmai események, rendezvények látogatása a képzés egyéni ütemezésű kurzuseleme. **A képzést záró diplomamunka szakterületnek megfelelően választható: tervezési munka és/vagy tudományos szakdolgozat készítenő a portfólióval már gondosan feltárt épületről.**

A negyedik szemeszter végén – minden kurzus-elem sikeres lezárása után – a hallgatók az oklevél megszerzéséhez diplomamunkát nyújtanak be és államvizsgán adnak számot tudásukról. Az államvizsgára bocsátás feltétele a tanfolyam 4 félévének sikeres teljesítése, és a határidőre benyújtott diplomamunka. A jellemzően mesterképzésben (MSc; MA) diplomával rendelkezőink az alapidplomájuk megjelölésével **“Műemlékvédelmi szakmérnök” illetve “Műemlékvédelmi szaktanácsadói” oklevelet kapnak.**

A teljes tárgyszerkezet érintő módosítás elsődleges céljai:

- a képzési struktúra megváltoztatása a mai szakmai igényekhez rendezve;
- a képzési elemek összehangolt egymásra épülő szakismereti fejlesztése;
- a szakismeretek kortárs minőségi átadása új oktatók bevonásával;
- a szakterületek együtt dolgozását biztosító széleskörű örökségmenedzsment megismerése és gyakorlati alkalmazása elsajátításának segítése;
- az aktuális tendenciákra reagálva a megfelelő szaktudás átadásának módszertani változtatása a történeti rekonstrukcióknak és a kortárs építészeti megközelítéseknek egyaránt megfelelően;
- a szakdolgozat elkészítésének képzés folyamatába integrált folyamatosságának biztosítása.

A céloknak megfelelően a differenciált szakismereteket biztosító tárgyak kimérete arányosan egységessé válik; a magyar építészettörténet oktatása minden korszakra vonatkozóan az ezredfordulóig kiterjedően hangsúlyt kap, melyet párhuzamosan tervezési elveket, módszereket és történeti szerkezeteket megismertető tárgycsoport kíséri; az egymásra épülő tárgyak is tematikusan összehangolásra kerülnek a szemeszterekben; a szakterületek megismerését és egyszerre párbeszédét, tehát együttműködési készségét gazdagító,

workshop jellegű tárgy kerül bevezetésre; a záró szakdolgozati munkában – a szakmai háttér erősebb azonosításával – az építészeti tervezés hangsúlya emelkedik.

A tantárgyak képzésben elfoglalt helyének megváltozása, az új tárgyak bevezetése és az integratív szemléletű együttműködést biztosító új struktúra okán indokolt a NEPTUN kódok megváltoztatása.

B) AZ ELŐTERJESZTÉS FŐ CÉLKITŰZÉSEI

Az előterjesztés célkitűzése az, hogy a képzés megújításának és további működtetésének magas szintű szakmai háttérrel biztosítson.

Műemlékvédelmi szakmai képzésünk 46 éve megszakítás nélkül biztosít átfogó ismereteket az épített örökségünk méltó rangú megtartása és fenntartása iránt elkötelezett mérnököknek, bölcsészeknek, régészeknek, restaurátoroknak, és a szakterület iránt érdeklődő jogászoknak és közgazdászoknak. Az oktatás keretében elméleti tárgyakon keresztül ismerkednek meg a résztvevők a műemlékvédelem több mint 200 éves történetével, illetve kiemelten a 20. század második felének gyakorlatával. Az örökségvédelem több szakterülete sajátos látásmódjának megismerésén keresztül egy átfogó szemlélet elsajátítására készít fel a képzés. Az örökségi értékek felismerése és pontos azonosításának képessége, a megtartása módszertanának tervezhetősége, valamint az épített örökségelemek teljességére vonatkozó hierarchikus szemléletű kezelésének gyakorlata mind olyan kompetenciák, melyekre a képzés nagy hangsúlyt helyez.

A műemlékvédelmi szemlélet aktuális tendenciáinak megfelelően a képzés kiemelt területként kezeli a hazai örökségvédelem aktuális tématerületeit – a történeti épületek komplex kezelésén túl a modern építészeti örökségünk megőrzését is. A képzés által megszerezhető ismeretek és elsajátítható készségek elméleti és gyakorlati háttérrel biztosítanak a történeti rekonstrukciókhoz és a kortárs megközelítésekhez egyaránt.

C) KOORDINÁCIÓ EREDMÉNYE

A tantárgystruktúra tervezett módosítását az Építészettörténeti és Műemléki Tanszék tárgyalta.

D) VÁRHATÓ HATÁSOK

A képzés az aktuális szakmai elvárásoknak megfelelően megújul.

E) VÁRHATÓ KÖLTSÉGHATÁSOK

Az előterjesztésnek és elfogadásának számszerűsíthető közvetlen költségkihatásai nincsenek.

F) KAPCSOLÓDÁS MÁS ELŐTERJESZTÉSHEZ, SZAKMAI ANYAGHOZ

-

G) MELLÉKLETEK

A Műemlékvédelmi Szakmérnök Szakirányú Továbbképzési Szak új mintatanterve

A módosított tantárgyi adatlapok.

II.

Határozati javaslat

1. A Kari Tanács úgy dönt, hogy elfogadja a Műemlékvédelmi Szakmérnöki Szakirányú Továbbképzési Szak módosított tantárgystruktúráját és a hozzá tartozó tantárgyi adatlapokat.

A végrehajtás határideje: azonnal

A végrehajtásért felelős: Alföldi György DLA dékán

Kérem a tisztelt Kari Tanácsot az előterjesztés és a határozati javaslat elfogadására.

Budapest, 2022. május 24.

Dr. Krähling János

tanszékvezető, előterjesztő

Építészettörténeti és Műemléki Tanszék